

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра будівельних конструкцій

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 14 Інженерна геологія, механіка ґрунтів та основ

(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми

«Будівництво та цивільна інженерія»

(назва)

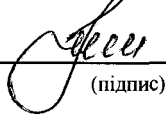
за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

(шифр, назва)

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти


Суми – 2023

Розробник:


(підпис)


Мукосєєв В.М, к.т.н., доцент, доцент кафедри

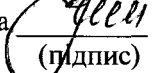
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

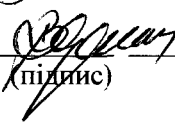
Розглянуто та схвалено на затверджені на засіданні кафедри будівельних конструкцій	протокол від 29.06.2023 .№13		
	Завідувач кафедри	 (підпис)	Душин В.В.

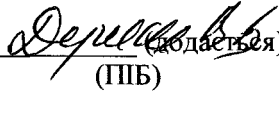
Погоджено:

Гарант освітньої програми 
(підпис) Циганенко Л.А.
(ПІБ)

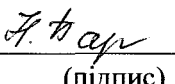
Декан факультету, де реалізується освітня програма 
(підпис) Циганенко Л.А.
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана 
(підпис) _____ (ПІБ) (додається)


(підпис) _____ (ПІБ) (додається)


(підпис) _____ (ПІБ) (додається)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації


(підпис) _____ (ПІБ) (Надіє Баранчик)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 21.07. 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Інженерна геологія, механіка ґрунтів та основ		
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту / кафедра будівельних конструкцій		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОП - Будівництво та цивільна інженерія» 2022 р. набору.. Спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія»		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	Надати перелік ОП, яким може викладатися цей ОК		
6.	Рівень НРК	НРК - 6 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання, 3 семестр		
		Дисципліна викладається протягом 1-го року навчання за скороченим терміном в 1 (осіннім) семестрі.		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні 30	ЛПЗ 30	СРС 90
10.	Мова навчання	українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Викладач: Мукосєєв Володимир Миколайович – к.т.н., доцент Години консультацій: за розкладом, ауд. 329а(е)		
	Контактна інформація	muksvn@gmail.com		
12.	Загальний опис освітнього компонента	ОК 14 «Інженерна геологія, механіка ґрунтів та основ» в складі ОП є важливою частиною формування інтегральної компетентності фахівця будівельної галузі з урахуванням регіональних особливостей інженерної геології та небезпечних природних та антропогенних геодинамічних процесів теоретично ґрунтується на законах механіки ґрунтів (ущільнення, опору зсуву, фільтрації) та закономірностях, що визначають характер деформацій структурно нестійких ґрунтів у напруженому стані, а також на теорії і практиці фундаментобудування.		
13.	Мета освітнього компонента	підготовка фахівців, які мають здатності оцінювати інженерно-геологічні особливості території будівництва, аналізувати та застосовувати результати інженерно-геологічних вишукувань визначати фізико-механічні характеристик ґрунтів, розраховувати напружено-деформований стан, міцність та стійкість ґрунтових масивів, визначати розміри подошви фундаментів за граничними станами, проектувати і застосовувати методи підготовки штучних основ в професійної діяльності		

14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<p>1.Освітній компонент ОК 14 «Інженерна геологія, механіка ґрунтів та основ» базується на освітніх компонентах [1]:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ОК 8 Теоретична механіка; – ОК 9 Опір матеріалів; – ОК 10 Будівельна механіка; – ОК 11 Будівельне матеріалознавство; – ОК 12 Інженерна та комп'ютерна графіка в будівництві; – ОК 13 Інженерна геодезія; – ОК 14 – ОК 15 Будівельна техніка <p>2.Освітній компонент ОК 14 «Інженерна геологія, механіка ґрунтів та основ» є основою для освітніх компонентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ОК 15 Архітектура будівель і споруд; – ОК 16 Будівельні конструкції; – ОК 17 Технологія будівельного виробництва – ОК 18 Організація та економіка будівництва – ОК 19 Інженерне обладнання будинків та споруд; – ОК 20 Металеві конструкції; – ОК 21 Конструкції з дерева та пластмас; – ОК 22 Залізобетонні та кам'яні конструкції; – ОК 23 Основи та фундаменти; – ОК 24 Зведення і монтаж будівель і споруд – ОК 25 Технічна та кошторисна документація; – ОК 26 Основи моделювання та розрахунку будівельних конструкцій з використанням САПР; <p>3. Освітній компонент сумісний для вибірових ОК</p> <p>-</p>
15.	Політика академічної доброчесності	<p>Академічна доброчесність претендентів ОК 14 «Інженерна геологія, механіка ґрунтів та основ» це складова формування академічної культури у вищій школі, де всі учасники академічного процесу «адміністрація - викладач - студент» є пов'язаними між собою рядом взаємних зобов'язань, прав та обов'язків. В процесі навчання за ОК 14 «Інженерна геологія, механіка ґрунтів та основ» студенти, керуються принципами чесності. Плагіат, списування, несанкціоноване використання, чужих напрацювань є неприйнятним і жодним чином не можуть бути зараховані при підсумуванні балів при оцінці результатів навчання за освітнім компонентом (ДРН). Кожне аудиторне заняття базується на результатах попереднього ДРН, тому успішне засвоєння ОК 14 «Інженерна геологія, механіка ґрунтів та основ» можливе при відсутності пропусків і запізньєнь на заняття. Допуском до наступного заняття є відпрацювання пропущеного заняття у вигляді отримання власних результатів попереднього завдання.</p>

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється ДРН
	ПРН 3	ПРН 5	ПРН 7	ПРН 8	
Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен:...					
ДРН 1. ...знати: I. Загальні відомості про Землю, склад земної кори, геологічні процеси, мінерали та їх властивості. II. Внутрішні (ендогенні) геологічні процеси. Зовнішні (екзогенні) геологічні процеси. III. Властивості підземних вод. IV. Об'єм та склад інженерно-геологічних досліджень. V. Характеристика ґрунтів.	X	X	X	-	1. за наявністю відповідей з конспекту лекцій і СРС; 2. за результатами атестації; 3. за результатами тестування; 4. екзаменом
ДРН 2. ...брати участь у виконанні практичних завдань за темами: Пз. № 1. Фізичні властивості мінералів Пз. № 2. Визначення щільності природного ґрунту і щільності часток ґрунту. Пз. № 3. Визначення зернового складу піщаного ґрунту ситовим методом. Пз. № 4. Визначення природної вологості ґрунту, на межі пластичності і текучості. Пз. № 5. Визначення виду і різновиду піщаних і глинястих ґрунтів. Пз. № 6. Побудова геологічного розрізу Пз. № 7. Визначення напруг від власної ваги ґрунту. Пз. № 8. Компресійне випробування ґрунтів	X	X	X	-	1. за результатами виконання лабораторно-практичних занять; 2. за результатами виконання індивідуальних завдань СРС 3. за результатами екзамену
ДРН 3. ...знати: VI. Загальне уявлення про дисципліну «Механіка ґрунтів». Фізичні властивості ґрунтів. VII. Механічні властивості ґрунтів. VIII. Напружений стан ґрунтових масивів. IX. Деформації ґрунтів і переміщення фундаментів X. Теорію граничного напруженого стану та її застосування при розрахунках основ. XI. Принципи проектування основ і фундаментів в звичайних ґрунтових умовах. XII. Розрахунок фундаментів неглибокого закладення. XIII. Підготовка основ. Влаштування штучних основ..	X	X	X	X	1. за наявністю відповідей з конспекту лекцій і СРС; 2. за результатами атестації; 3. за результатами тестування; 4. за результатами екзамену
ДРН 4. ...брати участь у виконанні практичних завдань за темами: Пз. № 9. Випробування ґрунтів на зсув. Пз. № 10. Визначення напруг від зосередженої сили і місцевого рівномірно розподіленого навантаження. Пз. № 11. Визначення першого та другого критичних тисків на основу фундаментів, стійкості укосу та підпірної стінки котловану. Пз. № 12. Визначення глибини закладення і розмірів підшоши фундаментів. Пз. № 19. Визначення осідання фундаментів. Пз. № 14. Створення моделі ґрунту в ПК "ГРУНТ" Пз. № 15. Визначення параметрів силікатизації, цементації і смолізації для підсилення слабких ґрунтів.	X	X	X	X	1. за результатами виконання лабораторно-практичних занять; 2. за результатами виконання індивідуальних завдань СРС 3. за результатами екзамену

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

3.1. ВЕСНЯННИЙ (2-й) СЕМЕСТР

Теми Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах бюджету часу			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	Пз	СРС	
	Ден.	Ден.	Ден.	
РОЗДІЛ 1. ІНЖЕНЕРНА ГЕОЛОГІЯ				
Тема 1. Загальні відомості про землю і склад земної кори. Мінерали та їх властивості.	2			[1- 3, 45-46, 48, 52]
1.1. Основні відомості про Землю.				
1.2. Будова верхньої частини Землі.				
1.3. Мінерали, їх властивості, класифікація				
1.4. Види гірських порід, форми знаходження їх у природі.				
1.5. Вік гірських порід і шкала геологічного часу. (СРС 1).			1	
Пз. № 1. Фізичні властивості мінералів		2	3	[1-2, 8-42, 50-52]
Тема 2. Внутрішні (ендогенні) геологічні процеси. Зовнішні (екзогенні) геологічні процеси	2			[1- 3, 45-46, 48, 52]
2.1. Внутрішні (ендогенні) геологічні процеси				
2.1.1. Магматизм.				
2.1.2. Тектонічні процеси.				
2.1.3. Сейсмічні явища.				
2.2. Зовнішні (екзогенні) геологічні процеси				
2.2.1. Вивітрювання..				
2.2.2. Геологічна діяльність вітру.				
2.2.3. Геологічна діяльність поверхневих текучих вод.				
2.2.4. Зсуви та причини їх виникнення.				
2.2.5. Поняття про карстові явища.				
2.2.6. Суфозія та пливуні.				
2.2.7. Геологічна діяльність морів, озер, боліт. (СРС 2).			1	
2.2.8. Геологічна діяльність льодовиків. (СРС 2)			1	
Пз. № 2. Визначення щільності природного ґрунту і щільності часток ґрунту.		2	4	[1-2, 8-42, 50-52]
Тема 3. Властивості підземних вод.	2			[1- 3, 45-46, 48, 52]
3.1. Кругообіг води в природі.				
3.2. Види води в порях порід.				
3.3. Класифікація підземних вод.				
3.4. Режим підземних вод.				
3.5. Гідрологічні дослідження				
3.6. Взаємодія свердловин і організація водозниження.				
3.7. Природні запаси.				
3.8. Експлуатаційні запаси. (СРС 3).			1	
3.9. Штучні запаси. (СРС 3).			1	
Пз. № 3. Визначення зернового складу піщаного ґрунту ситовим методом.		2	4	[1-2, 8-42, 50-52]
Тема 4. Об'єм та склад інженерно-геологічних досліджень.	2			[1- 3, 45-46, 48, 52]
4.1. Склад і об'єм інженерно-геологічних досліджень				
4.2. Інженерно-геологічна рекогносцировка..				

4.3. Інженерно-геологічна зйомка. (СРС 5)			1	
4.4. Інженерно-геологічна розвідка.				
4.4. Гірські та бурові виробки.				
4.6. Польові дослідні роботи.				
4.7. Лабораторні роботи.				
4.8. Інженерно-геологічна експертиза.(СРС 5)			1	
4.9. Камеральні роботи.				
4.10. Інженерно-геологічна експертиза.				
Пз. № 4. Визначення природної вологості ґрунт, на межі пластичності і текучості.		2	4	[1-2, 8-42, 50-52]
Тема 5. Характеристика ґрунтів	2			[1- 3, 45-46, 48, 52]
5.1. Інженерно-геологічна характеристика скельних ґрунтів.				
5.2. Інженерно-геологічна характеристика великоуламкового і піщаного ґрунту, зерновий склад				
5.3. Інженерно-геологічна характеристика глинястого ґрунту, мінералогічний та зерновий склад, пластичність та консистенція.				
5.5. Лесові просадочні ґрунти.				
5.5. Ґрунти, що набрякають. (СРС 4)			1	
5.6. Торфи та заторфовані ґрунти.				
5.7. Засолені ґрунти. (СРС 4)			1	
5.8. Сезонна і вічна мерзлота. (СРС 4)			1	
5.9. Намивні і насипні ґрунти. (СРС 4)			1	
Пз. № 5. Визначення виду і різновиду піщаних і глинястих ґрунтів.		2	4	[1-2, 8-42, 50-52]
РОЗДІЛ 2. МЕХАНІКА ГРУНТІВ				
Тема 6. Загальне уявлення про дисципліну «Механіка ґрунтів». Фізичні властивості ґрунтів.	2			[1- 4, 45-46, 48, 52]
6.1. Загальне уявлення про дисципліну «Механіка ґрунтів, основи і фундаменти»				
6.2. Нескельні ґрунти як багатокомпонентні системи.				
6.3. Основні уявлення про тверду, рідинну й газову складові.(СРС 6).			1	
6.4. Структура, текстура, зв'язність ґрунтів. (СРС 6).			1	
6.5. Основні фізичні характеристики ґрунтів				
6.6. Класифікація ґрунтів за фізичними характеристиками				
6.7. Водопроникність ґрунтів. (СРС 6).			1	
Пз. № 6. Побудова геологічного розрізу		2	4	[1-2, 8-42, 50-52]
Тема 7. Механічні властивості ґрунтів	2			[1- 4, 45-46, 48, 52]
7.1. Загальна характеристика законів механіки ґрунтів				
7.2. Стисливість ґрунтів. Визначення характеристик стисливості				
7.3. Граничний опір зрушенню піщаних та зв'язних ґрунтів . (СРС 7).			2	
7.4. Визначення характеристик міцності ґрунтів				
Пз. № 7. Визначення напруг від власної ваги ґрунту.		2	2	[1-2, 8-42, 50-52]
Тема 8. Напружений стан ґрунтових масивів	2			[1- 4, 45-46, 48, 52]
8.1. Основні положення теорії розподілу напружень у ґрунті				
8.2. Визначення напружень у масиві ґрунту при дії зовнішніх навантажень				
8.2.1. Напруги від вертикальної зосередженої сили				
8.2.2. Напруги від вертикального лінійного навантаження. (СРС 9).			1	

8.2.3. Напруги від навантаження, що діє по смузі. (СРС 9).			1	
8.2.4. Напруги від навантаження розподіленої по прямокутної площі				
8.3. Напруження від власної ваги ґрунту.				
8.4. Розподіл напруг по підшві фундаментів				
8.5 Методи вимірювання напруг. (СРС 9).			1	
Пз. № 8. Компресійне випробування ґрунтів		2	2	[1-2, 8-42, 50-52]
Всього модуль 1	16	16	46	
Тема 9. Деформації ґрунтів і переміщення фундаментів	2			[1-2, 8-42, 50-52]
9. 1. Види деформації ґрунтів і причини, які їх зумовлюють				
9.2. Визначення осідання шару ґрунту при суцільному навантаженні.				
9.3. Розрахункові схеми і методи визначення осадок, передумови їх застосування.				
9.3.1. Метод пошарового підсумовування				
9.3.2. Метод еквівалентного шару (метод Цитовича М.О.)				
9.3.3. Наближений метод визначення осідання Розенфельда І.О. (СРС 9)			1	
9.4. Урахування впливу завантаження сусідніх фундаментів (СРС 9)			1	
9.5. Деформації структурно нестійких ґрунтів				
9.6. Характеристики просадочності				
Пз. № 9. Випробування ґрунтів на зсув.		2	2	[1-2, 8-42, 50-52]
Тема 10. Теорія граничного напруженого стану та її застосування при розрахунках основ	2			[1- 4, 45-46, 48, 52]
10.1. Гранична рівновага масиву ґрунту. Початковий критичний тиск на ґрунти				
10.2. Розрахунковий опір ґрунтів основи				
10.3. Визначення другого критичного тиску на ґрунт				
10.4. Стійкість укосів ґрунту. (СРС 10).			3	
10.5. Визначення тиску ґрунтів на огорожі.				
Пз. № 10. Визначення напруг від зосередженої сили і місцевого рівномірно розподіленого навантаження.		2	4	[1-2, 8-42, 50-52]
РОЗДІЛ 3. ОСНОВИ ТА ФУНДАМЕНТИ				
Тема 11. Принципи проектування основ і фундаментів в звичайних ґрунтових умовах	2			[1- 9, 45-46, 48, 52]
11.1. Загальні положення проектування основ фундаментів будівель та споруд, класифікація фундаментів				
11.2. Навантаження і впливи на основи, що передаються фундаментами будівель та споруд. (СРС 11)			1	
11.3. Нормативні і розрахункові будівельні характеристики ґрунтів. (СРС 11).			1	
11.4. Глибина закладання фундаментів				
Пз. № 11. Визначення першого та другого критичних тисків на основу фундаментів, стійкості укосу та підпірної стінки котловану.		2	4	[1-2, 8-42, 50-52]
11.5. Розрахунок фундаментів за деформаціями основ	2			
11.6. Розрахунок фундаментів за несучою здатністю основ. (СРС 11).			2	
Пз. № 12. Визначення глибини закладання і розмірів		2	4	[1-2, 8-42, 50-52]

підшви фундаментів.				
Тема 12. Розрахунок фундаментів неглибокого закладення	2			[1- 9, 45-46, 48, 52]
12.1. Критерії визначення розмірів підшви фундаментів				
12.2. Стовпчасті фундаменти під колони.				
12.3. Стрічкові фундаменти. (СРС 12).			1	
Пз. № 19. Визначення осідання фундаментів.	2		4	[1-2, 8-42, 50-52]
12.4. Плитні фундаменти. (СРС 12).			2	[1- 9, 45-46, 48, 52]
12.5. Конструювання фундаментів неглибокого закладення. (СРС 12).	2		2	
12.6. Розрахунок балок і плит на пружної основі				
Пз. № 14. Створення моделі ґрунту в ПК "ГРУНТ"	2		4	[1-2, 8-42, 50-52]
Тема 13. Підготовка основ. Влаштування штучних основ	2			[1- 9, 45-47, 48, 52]
13.1. Проектування інженерної підготовки основ				
13.2. Різновиди штучних основ				
13.3. Штучні основи, які влаштовують шляхом механічного ущільнення ґрунту в масиві. (СРС 13)			1	
13.4. Термічна обробка ґрунту. (СРС 13)			1	
13.5. Електрохімічне закріплення ґрунту. (СРС 13)			1	
13.6. Проморожування ґрунту. (СРС 13)			1	
Пз. № 15. Визначення параметрів силікатизації, цементації і смолізації для підсилення слабких ґрунтів.	2		4	[1-2, 8-42, 50-52]
Всього модуль 2	14	14	44	
Всього годин з дисципліни	30	30	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кільк. годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кільк. годин
<p>ДРН 1. ...знати:</p> <p>I. Загальні відомості про Землю, склад земної кори, геологічні процеси, мінерали та їх властивості.</p> <p>II. Внутрішні (ендогенні) геологічні процеси.</p> <p>Зовнішні (екзогенні) геологічні процеси.</p> <p>III. Властивості підземних вод.</p> <p>IV. Об'єм та склад інженерно-геологічних досліджень.</p> <p>V. Характеристика ґрунтів.</p>	<p>Дедуктивні методи – пов'язані із формулюванням загальних положень, формул, законів та їх застосуванням до конкретних задач.</p> <p>Пояснювально-репродуктивні методи: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, тематичних відеороликів, програм для ПЕОМ.</p> <p>Використання платформ: MOODLE; ZOOM, VIBER (під час змішаної форми навчання)</p>	16	<p>Робота з конспектом лекцій, підручниками, посібниками, довідниками, публікаціями сучасних досягнень з питань ДРН 1.</p>	27
<p>ДРН 2. ...брати участь у виконання практичних завдань за темами:</p> <p>Пз. № 1. Фізичні властивості мінералів</p> <p>Пз. № 2. Визначення щільності природного ґрунту і щільності часток ґрунту.</p> <p>Пз. № 3. Визначення зернового складу піщаного ґрунту ситовим методом.</p> <p>Пз. № 4. Визначення природної вологості ґрунту, на межі пластичності і текучості.</p> <p>Пз. № 5. Визначення виду і різновиду піщаних і глинястих ґрунтів.</p> <p>Пз. № 6. Побудова геологічного розрізу</p> <p>Пз. № 7. Визначення напруг від власної ваги ґрунту.</p>	<p>Дедуктивні методи – пов'язані із формулюванням загальних положень, формул, законів та їх застосуванням до конкретних задач.</p> <p>Пояснювально-репродуктивні методи: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, тематичних відеороликів, програм для ПЕОМ..</p> <p>Практичні методи: підготовки зразків і обладнання для проведення лабораторних робіт, вимірювання, обробка і оформлення результатів досліджень, їх використання в практичних розрахунках.</p> <p>Використання платформ: MOODLE; ZOOM, VIBER (під час змішаної форми навчання)</p>	16	<p>Робота з: нормативними документами (ДСТУ, ДБН), методичними вказівками, довідниками, посібниками.</p> <p>Виконання: обробки, оформлення результатів досліджень з урахуванням індивідуальних завдань, використанням програм для ПЕОМ</p>	19
<p>ДРН 3. ...знати:</p> <p>VI. Загальне уявлення про дисципліну «Механіка ґрунтів». Фізичні властивості ґрунтів.</p> <p>VII. Механічні властивості ґрунтів.</p> <p>VIII. Напружений стан ґрунтових масивів.</p> <p>IX. Деформації ґрунтів і переміщення фундаментів</p>	<p>Дедуктивні методи – пов'язані із формулюванням загальних положень, формул, законів та їх застосуванням до конкретних задач.</p> <p>Пояснювально-репродуктивні методи: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, тематичних відеороликів, програм для ПЕОМ.</p> <p>Використання платформ: MOODLE; ZOOM, VIBER (під час змішаної форми навчання)</p>	14	<p>Робота з конспектом лекцій, підручниками, посібниками, довідниками, публікаціями сучасних досягнень з питань ДРН 1-3.</p>	22

<p>X. Теорію граничного напруженого стану та її застосування при розрахунках основ.</p> <p>XI. Принципи проектування основ і фундаментів в звичайних ґрунтових умовах.</p> <p>XII. Розрахунок фундаментів неглибокого закладення.</p> <p>XIII. Підготовка основ. Влаштування штучних основ..</p>				
<p>ДРН 4. ...брати участь у виконанні практичних завдань за темами:</p> <p>Пз. № 9. .Випробування ґрунтів на зсув.</p> <p>Пз. № 10. Визначення напруг від зосередженої сили і місцевого рівномірно розподіленого навантаження. .</p> <p>Пз. № 11. Визначення першого та другого критичних тисків на основу фундаментів, стійкості укусу та підірної стінки котловану.</p> <p>Пз. № 12. Визначення глибини закладення і розмірів подошви фундаментів.</p> <p>Пз. № 19. Визначення осідання фундаментів.</p> <p>Пз. № 14. Створення моделі ґрунту в ПК "ГРУНТ"</p> <p>Пз. № 15. Визначення параметрів силікатизації, цементації і смолізації для підсилення слабких ґрунтів.</p>	<p>Дедуктивні методи – пов’язані із формулюванням загальних положень, формул, законів та їх застосуванням до конкретних задач.</p> <p>Пояснювально-репродуктивні методи: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, тематичних відеороликів, програм для ПЕОМ.</p> <p>Практичні методи: підготовки зразків і обладнання для проведення лабораторних робіт, вимірювання, обробка і оформлення результатів досліджень, їх використання в практичних розрахунках.</p> <p>Використання платформ: MOODLE; ZOOM, VIBER (під час змішаної форми навчання)</p>	14	<p>Робота з: нормативними документами (ДСТУ, ДБН), методичними вказівками, довідниками, посібниками.</p> <p>Виконання: обробки, оформлення результатів досліджень з урахуванням індивідуальних завдань, використанням програм для ПЕОМ</p>	22

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ
5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)
5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання у 2 -му семестрі передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали	Вага у загальній оцінці, %	Дата складання
1	Відповіді на контрольні запитання з конспекту лекцій і СРС (ДРН 1-4)	20	20%	1.3 бала до початку наступної лекції
2	Звіти з ЛПЗ і індивідуальних СРС (ДРН 2; ДРН 4)	30	30%	2 бала до початку наступного ЛПЗ
3	Проміжна атестація: тестування на перевірку засвоєння ДРН 1 - 2, (тест множинного вибору)	10	10%	8-й тиждень
4	Тестування на перевірку засвоєння ДРН 1- 4 (тест множинного вибору)	10	10%	14-й тиждень
5	Екзамен	30	15%	18-й тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Відповіді на контрольні запитання з конспекту лекцій і СРС (ДРН 1-4)	≤ 12 балів	12-15 балів	15-18 балів	18-20 балів
	менше 60 % вірних відповідей	від 60% до 74% вірних відповідей	від 75% до 89% вірних відповідей	більше 90 % вірних відповідей
Звіти з ЛПЗ і індивідуальних СРС (ДРН 2; ДРН 4)	≤ 18 балів	18-22 балів	23-27 балів	27-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але є помилки та відсутні деякі креслення	Виконано усі вимоги завдання, але відсутні деякі креслення	Виконано усі вимоги завдання, наведені розрахункові схеми з необхідними поясненнями
Проміжна атестація: тестування на перевірку засвоєння ДРН 1 - 2, (тест множинного вибору)	≤ 6 балів	6-7 балів	8-9 балів	9-10 балів
	В тесті дано менше 60 % вірних відповідей	В тесті дано від 60 % до 74 % вірних відповідей	В тесті дано від 75 % до 89 % вірних відповідей	В тесті дано більше 90 % вірних відповідей
Тестування на перевірку засвоєння ДРН 1- 4 (тест множинного вибору)	≤ 6 балів	6-7 балів	8-9 балів	9-10 балів
	В тесті дано менше 60 % вірних відповідей	В тесті дано від 60 % до 74 % вірних відповідей	В тесті дано від 75 % до 89 % вірних відповідей	В тесті дано більше 90 % вірних відповідей
Екзамен	≤ 18 балів	18-22 балів	23-27 балів	27-30 балів
Теор. Питан. №1 + №2 + задача	виконано до 30% від завдання	виконано від 30 % до 74% від завдання	виконано від 75 % до 89% від завдання	виконано більш 90% від завдання

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено	
№	Елементи формативного оцінювання
1	Усний зворотний зв'язок від викладача під час проведення лекцій
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над завданням протягом лабораторно-практичних занять
3	Письмовий зворотній зв'язок від викладача та студентів під час екзамену
Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.	

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібник

1. [Інженерна геологія \(з основами геотехніки\)](#): Підручник для студентів вищих навчальних закладів / В. Г. Суярко, В. М. Величко, О. В. Гаврилюк, В. В. Сухов, О. В. Нижник, В. С. Білецький, А. В. Матвеев, О. А. Улицький, О. В. Чуенко; за заг. ред. проф. В. Г. Суярка. – Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019. – 278 с. URL:
2. [Інженерна геологія. Механіка ґрунтів, основи та фундаменти](#): Підручник / М.Л. Зоценко, В.І. Коваленко, А.В. Яковлев, О.О. Петраков, В.Б. Швець, О.В. Школа, С.В. Біда, Ю.Л. Винников. – Полтава: ПНТУ, 2004. – 560 с.

6.1.2. Методичне забезпечення.

3. Мукосеев В.М. Конспект лекцій [Основи геотехніки. Розділ 1](#). Інженерна геологія. Для студентів 1 курсу с.т. за спеціальністю 192 «Будівництво і цивільна інженерія», денної та заочної форм навчання./ укл. В. М. Мукосеев, - Суми, 2022, 70 с., табл. 11, рис. 14, бібл. 12.
4. [Механіка ґрунтів, основи і фундаменти. Ч. 1. Механіка ґрунтів](#). Конспект лекцій для студентів 3 курсу за спеціальністю 192 «Будівництво та громадянська інженерія» денної та заочної форми навчання / укл. В. М. Мукосеев, - Суми 2019, -61 с., Іл. 27., Табл. 8 - Бібліогр. 25.
5. [Механіка ґрунтів, основи і фундаменти. Частина 2. Основи і фундаменти. Конспект](#) лекцій для студентів 3 курсу та 1 курсу с.т. за спеціальністю 192 «Будівництво і цивільна інженерія», денної та заочної форм навчання./ укл. В. М. Мукосеев, - Суми, 2020, 39с., табл. 2, рис. 14, бібл. 11
6. [Основи та фундаменти: частина 1. Фундаменти мілкового закладення у звичайних ґрунтових умовах](#): методичні вказівки до виконання курсового та дипломного проекту з дисципліни «Основи та фундаменти» для студентів 4 та 5 курсу спеціальності 7.06010101 «Промислове та цивільне будівництво» денної та заочної форми навчання / Суми, 2011 рік, 54 с., іл. 34., табл. 3 - Бібліогр. 16: с. 73.
7. [Основи і фундаменти. Ч. 1. Фундаменти глибокого закладання. Пальові фундаменти. Конспект](#) лекцій для студентів 4 курсу та 2 с.т за спеціальністю 192 «Будівництво та громадянська інженерія» денної та заочної форми навчання / - Суми 2019, -61 с., Іл.35., Табл.4 - Бібліогр. 30.
8. [Основи та фундаменти: методичні вказівки до виконання практичних занять. Фундаменти глибокого закладання, пальові та фундаменти спеціальних споруд у складних геологічних умовах](#) для студентів 4 курсу денної та заочної форми навчання за напрямом підготовки: 6.060101 Будівництво / Суми, 2013 рік, 60 с., іл. 10., табл. 12 - Бібліогр. 18.
9. [Основи і фундаменти. Ч. 2. «Фундаменти будівель і споруд у складних геологічних умовах».](#) Конспект лекцій для студентів 4 та 2 с.т курсу за спеціальністю 192 «Будівництво та громадянська інженерія» денної та заочної форми навчання/- Суми 2020, -60 с., Іл. 11., Табл. 15. Бібліогр.30.
10. [Основи та фундаменти. Ч. 2. Фундаменти в особливих ґрунтових умовах \[Електронний ресурс\]](#) : методичні вказівки до виконання самостійної роботи для

студентів 4 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності 6.060101 "Промислове та цивільне будівництво" / укл.: В. М. Мукосєєв, М. В. Мукосєєв. - Суми : СНАУ, 2012. - 1 эл. опт. диск (CD-ROM). - Б. ц.

6.1.3. Інші джерела

11. ДСТУ Б А.1.1-25-94. Грунти. Терміни та визначення. <https://gost.at.ua/load/0-0-0-273-20>
12. ДСТУ Б А.2.4-13:2009. Умовні графічні зображення та умовні позначки в документації з інженерно-геологічних вишукувань. http://ksv.do.am/GOST/DSTY_ALL/DSTY4/dsty_b_a.2.4-13-2009.pdf.
13. ДСТУ Б В.2.1-8-2001 (ГОСТ 12071-2000) ГРУНТИ. Відбирання, упакування, транспортування і зберігання зразків. https://mybud.com.ua/ru/normativni_documentu/0/248
14. ДСТУ Б В.2.1-2-96 (ГОСТ 25100-95. Основи та підвалини будинків і споруд. Грунти. Класифікація. <https://geodez.com.ua/pdf/dstu-b-v.2.1-2-96.pdf>
15. ДБН А.2.-1-1-2014. Інженерні вишукування для будівництва (Друга редакція). - К. : Мінрегіонбуд України. - 2014. - 128 с. https://dbn.at.ua/ld/11/1167_DBNInzhenernivu.pdf.
16. ДСТУ Б В.2.1-3-96 (ГОСТ 30416-96) Основи та фундаменти будівель та споруд. Грунти. Лабораторні випробування загальні положення. <http://geodez.com.ua/pdf/dstu-b-v.2.1-3-96.pdf>.
17. ДСТУ Б В.2.1-17:2009. Методи лабораторного визначення фізичних властивостей <https://profidom.com.ua/v-2/v-2-1/1462-dstu-b-v-2-1-172009-metodi-laboratornogo-viznachenna-fizichnih-vlastivostej>.
18. ДСТУ Б В.2.1-19:2009. Методи лабораторного визначення гранулометричного складу. http://www.ksv.biz.ua/GOST/DSTY_ALL/DSTY4/dsty_b_v.2.1-19-2009.pdf
19. ДСТУ Б В.2.1-4-96 Грунти. Методи лабораторного визначення характеристик міцності і деформованості. http://geo-ingeo.narod.ru/olderfiles/1/DSTU_B_V.2.1-4-96_Grunty_Metody_la-56730.pdf
20. ДСТУ Б В.2.1-22:2009. Основи та підвалини будинків і споруд ГРУНТИ Метод лабораторного визначення властивостей просідання. <https://geobest.com.ua/wp-content/uploads/2018/02/DSTU-B-V.2.1-22-2009-prosidannya.pdf>
21. ДСТУ Б В.2.1-6-2000 (ГОСТ 30672-99). Грунти. Польові випробування. <https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/5-1-0-94>
22. [ДСТУ Б.В.2.1-7-2000](https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/5-1-0-95) (ГОСТ 20276-99) Грунти. Методи польового визначення характеристик міцності і деформованості. <https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/5-1-0-95>
23. [ДСТУ Б.В.2.1-9-2002](http://geo-ingeo.narod.ru/olderfiles/1/DSTU_B_V.2.1-9-2002_Grunty_Metody_-89142.pdf) (ГОСТ 19912-2001) Грунти. Методи польових випробувань статичним і динамічним зондуванням. http://geo-ingeo.narod.ru/olderfiles/1/DSTU_B_V.2.1-9-2002_Grunty_Metody_-89142.pdf
24. [ДСТУ Б В.2.1-1-95](http://normativ.info/dfiles.php?step=download&file=b45a0ea07fc54c3f47e47c0bbec33eea) (ГОСТ 5686-94). Методи польових випробувань палями. <http://normativ.info/dfiles.php?step=download&file=b45a0ea07fc54c3f47e47c0bbec33eea>
25. [ДСТУ Б В.2.1-5-96](http://online.budstandart.com/ru/catalog/doc-page?id_doc=40043) (ГОСТ 20522-96) Грунти. Методи статистичної обробки результатів випробувань. http://online.budstandart.com/ru/catalog/doc-page?id_doc=40043.
26. [ДБН В.1.1-45 2017](https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_v_1_1_45/1-1-0-1778) Будівлі і споруди в складних інженерно-геологічних умовах. Загальні положення. Дата початку дії, 01.10.2017. https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_v_1_1_45/1-1-0-1778.
27. [ДБН В.1.1-24-2009](http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=26764). Захист від небезпечних геологічних процесів Основні положення проектування. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=26764.
28. [ДБН В.1.1-5-2000](https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-31). Захист від небезпечних геологічних процесів. Будинки і споруди на підроблюваних територіях і просідаючих грунтах. Частина I. Будинки і споруди на підроблюваних територіях. / К.: Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України / України. – 2000. – 70 с. <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-31>.

29. [ДБН В.1.1-5-2000](#). Захист від небезпечних геологічних процесів. Будинки і споруди на підроблюваних територіях і просідаючих ґрунтах. Частина II. будинки і споруди на просідаючих ґрунтах. / К.: Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України / України. – 2000. – 90 с. <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1-1-0-31>.
30. [ДБН В.1.1 -25-2009](#). Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення. <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/35.1.-DBN-V.1.1-25-2009.-Zahist-vid-nebezpechnih-geologich.pdf>.
31. [ДСТУ-Н Б В.1.1-38:2016](#) Настанова щодо інженерного захисту територій, будівель і споруд від підтоплення та затоплення. https://zakon.isu.net.ua/sites/default/files/normdocs/dstu-n_b_v.1.1-38_2016.pdf.
32. [ДСТУ-Н Б В.1.1-37:2016](#) Настанова щодо інженерного захисту територій, будівель і споруд від зсувів та обвалів. http://online.budstandart.com.ua/catalog/klassifikator-minregionstroya/00_klasyfikatsiya_23686/v_tekhnichniy_norm_224/v.1_zahalnotekhnich_234/v.1.1_zakhyst_viid_n_235/V.1.1-37-2016+65070-detail.html
33. [ДБН В.1.1-46:2017](#) Інженерний захист територій, будівель і споруд від зсувів та обвалів. <http://kbu.org.ua/assets/app/documents/dbn2/36.2.1%20D0%94D0%91D0%9D%20D0%92.1.1-46~2017.%20D0%86D0%BD%20D0%B6D0%B5D0%BD%20D0%B5D1%80D0%BD%20D0%B8D0%B9%20D0%B7D0%B0D1%85%20D0%B8D1%81D1%82%20D1%82D0%B5D1%80D0%B8D1%82D0%BE%20D1%80D1%96D0%B9.%20D0%B1D1%83.pdf>
34. [ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010](#). Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Будівельна кліматологія/ К.: Мінрегіонбуд України. – 2011. – 127 с. https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/dstu_b_v_1_1_27_2010/5-1-0-929
35. ДБН В.2.1-10-2009. Основи та фундаменти будівель і споруд. Основні положення проектування. – К.: Мінрегіонбуд України. – 2009. – 82 с. <http://kbu.org.ua/assets/app/documents/dbn2/50.1.%20D0%94D0%91D0%9D%20D0%92.2.1-10-2009.%20D0%9E%20D0%B1~%20D1%94D0%BA%D1%82D0%B8%20D0%B1D1%83D0%B4%D1%96D0%B2D0%BD%20D0%B8D1%86%D1%82D0%B2D0%B0%20D1%82D0%B0%20D0%BF%D1%80D0%BE%20D0%BC%D0%B8D1%81D0%BB%D0%BE.pdf>
36. ЗМІНІ № 1 ДБН В.2.1-10:2009. 2. Основи та фундаменти споруд. Основні положення проектування. – К.: Мінрегіонбуд України. – 2011. – 57 с. <http://kbu.org.ua/assets/app/documents/dbn2/50.2.%20D0%94D0%91D0%9D%20D0%92.2.1-10-2009.%20D0%97D0%BC%D1%96D0%BD%20D0%B0%20N%201.%20D0%9E%D1%81D0%BD%20D0%BE%20D0%B2D0%B8%20D1%82D0%B0%20D1%84D1%83D0%BD%20D0%B4D0%B0D0%BC%D0%B5D0%BD%D1%82D0%B8.pdf>.
37. [ДБН В.2.1-10:2018](#) Основи і фундаменти будівель і фундаментів будівель та споруд. Основні положення. URL:<http://dreamdim.ua/wp-content/uploads/2018/12/DBN-V2110-2018.pdf>
38. ДБН В.1.2-14:2018. Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ// К.: Мінрегіонбуд України. – 2009. – 35 с. <http://dreamdim.ua/wp-content/uploads/2018/12/DBN-V1214-2018.pdf>.
39. ДБН В.1.2-2:2006. Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Навантаження і впливи. Норми проектування. – на заміну на території України СНиП 2.01.07-85, крім розділу 10; Введ. с 2007.01.01. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.poolsgallery.com.ua/files/snip/dbn-V.1.2-2-2006.pdf>
40. ЗМІНА № 1. ДБН В.1.2-2:2006. Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Навантаження і впливи. Чинна від 1 жовтня 2007 р. https://yurist-online.org/DBN/zmina_1_v.1.2-2_2006.pdf

41. ЗМІНА № 2. ДБН В.1.2-2:2006. Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Навантаження і впливи_ (2020-06-01)+90_днів. https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2020/02/zmina-2_navantzhennya-i-vplyvy.pdf.
42. ДБН В.1.1-12:2014. Будівництво у сейсмічних районах України / К.: Мінрегіонбуд України. – 2014. – 118 с. http://seismos-u.ifz.ru/documents/Ukraina_norm_DBN-B_1_1-12_2014.pdf
43. ДСТУ-Н Б В.2.1-28:2013 Настанова щодо проведення земляних робіт та улаштування основ і спорудження фундаментів. К, Мінрегіон України, 2013. - 59с. http://interiorfor.com/wp-content/uploads/2017/03/1196_-_2.1-282013.pdf.

6.2. Додаткові джерела

44. Фундаменти, що споруджуються без виймання ґрунту: Монографія/М.Л. Зоценко, Ю.Л. Винников. – Полтава: ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка, 2019. – 346 с., іл.: 191, табл.: 28; бібліогр. 283 назви. http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/5252/1/%d0%97%d0%be%d1%86%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%be_%d0%92%d0%b8%d0%bd%d0%b8%d0%ba%d0%be%d0%b2_%d0%9c%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%84%d1%96%d1%8f.pdf
45. 1.1 Цікаві факти про Землю (7 мін). <https://www.youtube.com/watch?v=d0zKaaaXUmQ>
46. 1.3. Мінерали. Антоніо Джеремя. (18 мін). <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=I6V22jumkbs>
47. Ущільнення і закріплення ґрунтів. <https://www.youtube.com/watch?v=idelSx39ohs>

6.3. Програмне забезпечення

48. Google Earth Pro. <https://www.google.com/intl/ru/earth/versions/>
49. Державні будівельні норми України. <https://dbn.co.ua/>
50. Некомерційна версія* ЛІРА-САІР 2016 R5 <https://www.liraland.ua/lira/2016-free.php>.
51. Програма **DSoil**. <https://sites.google.com/site/statpile/download/DSoil.zip?attredirects=0&d=1>
52. Інженерно-геологічні дослідження для будівництва: Навч. посібник / О. С. Борзяк, В. А. Лютий, О. В. Романенко та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. – 100 с. рис. 22, табл. 5. <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/8605/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проектної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проектної групи ОП Циганенко Л.А. декан будівельного факультету _____
 (ПІБ) (посада, ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) Душин В.В. зав. кафедрою БК _____
 (ПІБ) (посада, ПІБ) (підпис)